

662.

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 23 sierpnia 1932 r.

**zmieniające niektóre przepisy postępowania kar-
nego.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W kodeksie postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) w brzmieniu ustawy z dnia 21 stycznia 1932 r., zmieniającej niektóre przepisy postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 60), wprowadza się zmiany następujące:

1) Po art. 13 wprowadza się art. 13¹ w brzmieniu następującem:

„Art. 13¹. § 1. W wypadkach, przewidzianych w art. 12 i 13, nieważność stwierdza postanowieniem sąd bezpośrednio wyższy nad sądem, który wydał nieważne orzeczenie.

§ 2. Orzeczenie o nieważności sąd wydaje z własnej inicjatywy albo na wniosek stron”.

2) W art. 15 dodaje się w § 1 po wyrazie: „dodatkowych” wyrazy: „i środków zabezpieczających”.

3) Po art. 19 wprowadza się art. 19¹ w brzmieniu następującem:

„Art. 19¹. Środki odwoławcze od orzeczeń sądów grodzkich sąd okręgowy rozpoznaje w składzie jednego sędziego”.

4) W art. 32 dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Późniejsze podniesienie kwestji niewłaściwości miejscowej sądu jest nieważne”.

5) W art. 43 dodaje się § 3 w brzmieniu następującem:

„§ 3. Późniejsze zgłoszenie wniosku jest nieważne”.

6) Art. 49 § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 49. § 1. Sąd nie ma obowiązku uzasadnienia postanowienia:

a) zarządzającego przeprowadzenie dowodu lub wezwanie kogoś do sądu;

b) uwzględniającego wniosek strony, któremu się inna strona nie sprzeciwiła”.

7) Art. 56 § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 56. § 1. Oskarżycielami publicznymi przed sądami grodzkimi są:

a) policja państwowa;

b) ponadto inne organa administracji w granicach, zakreślonych przez poszczególne ustawy”

8) Przepisy rozdziału II, art. 60 — 69, i rozdziału III, art. 70 — 73, księgi II, skreśla się, a na ich miejsce wprowadza się przepisy następujące:

„R o z d z i a ł II.

Pokrzywdzony.

Art. 60. Za pokrzywdzonego uważa się osobę, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone.

Art. 61. Jeżeli pokrzywdzony nie ukończył lat 17 lub jest ubezwłasnowolniony, prawa jego wykonywają: ojciec, matka, opiekun lub osoba, pod której stałą pieczę pokrzywdzony pozostaje.

Art. 62. Jeżeli pokrzywdzonym jest niepełnoletni od lat 17 do 21, to prawa jego narówni z nim mogą wykonywać osoby, wymienione w art. 61, o ile niepełnoletni temu się nie sprzeciwi.

Art. 63. Jeżeli pokrzywdzoną jest osoba prawna, to prawa osoby tej wykonywa jej ustawowy przedstawiciel.

Art. 64. W razie śmierci pokrzywdzonego prawa jego wykonywa: małżonek, rodzice, dzieci i wnuki.

Art. 65. W sprawach o przestępstwa, ścigane z urzędu a należące do właściwości sądów grodzkich, pokrzywdzony ma prawa strony, a zwłaszcza może wnosić i popierać oskarżenie zamiast lub obok oskarżyciela publicznego. Przepis art. 59 ma tu odpowiednie zastosowanie.

Rozdział III.

Oskarżyciel prywatny.

Art. 66. § 1. W sprawach o przestępstwa, ścigane z oskarżenia prywatnego, pokrzywdzony wnosi i popiera oskarżenie, jako oskarżyciel prywatny.

§ 2. Przepisy art. 61 — 64 mają tu odpowiednie zastosowanie.

Art. 67. Jeżeli postępowanie wszczęło wskutek oskarżenia, wniesionego przez jednego lub kilku pokrzywdzonych, inne osoby, pokrzywdzone tym samym czynem, mogą się do tego postępowania przyłączyć aż do rozpoczęcia rozprawy głównej, choćby nawet upłynął termin zastrzeżony do wniesienia oskarżenia.

Art. 68. Jeżeli śmierć pokrzywdzonego nastąpiła po wniesieniu przezeń oskarżenia, to prawa pokrzywdzonego służą osobom, wymienionym w art. 64, o ile przystąpią do sprawy w terminie zawitym trzymiesięcznym od daty śmierci pokrzywdzonego.

Art. 69. Odstąpienie oskarżyciela prywatnego od oskarżenia przed rozpoczęciem rozprawy głównej powoduje umorzenie postępowania.

Art. 70. Odstąpienie oskarżyciela prywatnego po rozpoczęciu rozprawy głównej, a przed uprawnieniem się wyroku, powoduje umorzenie po-

stępowania tylko wtedy, gdy nastąpiło za zgodą oskarżonego lub na rozprawie zaocznej.

Art. 71. § 1. W sprawie, już wszczętej na żądanie oskarżyciela prywatnego, prokurator może objąć oskarżenie, jeżeli uzna, że tego wymaga interes publiczny.

§ 2. Postępowanie toczy się w dalszym ciągu z urzędu, lecz oskarżyciel prywatny zachowuje prawo popierania oskarżenia.

§ 3. W razie odstąpienia prokuratora sprawa toczy się z oskarżenia prywatnego.

9) W art. 75 lit. a) wyrazy: „sądzie cywilnym lub został przezeń rozstrzygnięty” zastępuje się słowami: „postępowaniu cywilnym lub został rozstrzygnięty w tem postępowaniu”.

10) W art. 95 wyraz: „posiłkowego” zastępuje się wyrazami: „pokrzywdzonego (art. 65)”.

11) W art. 130 zastępuje się w § 1 wyraz: „umysłowego” wyrazem: „psychicznego” i dodaje się § 5 w brzmieniu następującem:

„§ 5. Jeżeli karalność czynu oskarżonego zależy od ustalenia stanu psychicznego pokrzywdzonego, to przepis § 1 ma zastosowanie i do pokrzywdzonego”.

12) W art. 154 przepisy §§ 1 — 4 otrzymują oznaczenie §§ 2—5, przyczem w dotychczasowym § 2, a obecnie § 3, dodaje się po wyrazie: „może” wyrazy: „w wypadku, wskazanym w § 2”, a jako § 1 wprowadza się przepis następujący:

„Art. 154. § 1. Osobę, która odmówiła wydania rzeczy, następnie u niej znalezionych, sąd skazuje na grzywnę do pięciuset złotych z zamianą, w razie niemożności ściągnięcia, na areszt do dwóch tygodni”.

13) W art. 168 początkowe wyrazy: „Osoba, która zatrzymała podejrzanego, jest obowiązana” zastępuje się wyrazami: „Podejrzanego zatrzymanego należy”. W wierszu drugim skreśla się wyraz „go”.

14) Po art. 207 wprowadza się art. 207¹ w brzmieniu następującem:

„Art. 207¹. Niezachowanie przepisów art. 195—206 nie powoduje nieważności doręczenia, jeśli osoba, dla której wezwanie lub inne pismo sądowe było przeznaczone, oświadczy, że wezwanie to lub pismo otrzymała”.

15) W art. 210 skreśla się w § 1 wyrazy: „oraz otrzymywać z akt uwierzytelnione odpisy protokółów i orzeczeń”, § 2 zaś nadaje się brzmienie następujące:

„§ 2. Uwierzytelnione odpisy z akt sprawy można otrzymywać w razie uzasadnionej potrzeby tylko za zezwoleniem przewodniczącego lub sądu, po ukończeniu zaś postępowania — także za zezwoleniem kierownika sądu”.

16) W art. 215 przepis § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 215. § 1. Oskarżony ma zawsze prawo otrzymać bezpłatnie jeden odpis każdego postanowienia i wyroku”.

17) W art. 239 skreśla się przepis § 3.

18) W art. 243 przepis § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Dochodzenie polega:

- a) na rozpytywaniu podejrzanych i osób, które mogą coś wiedzieć o przestępstwie lub jego sprawcy;
- b) na zbieraniu niezbędnych informacji co do osoby podejrzanego, a zwłaszcza co do pobudek jego działania, stosunku do pokrzywdzonego, stopnia rozwoju umysłowego, charakteru, dotychczasowego życia i zachowania się po spełnieniu przestępstwa;
- c) na dokonywaniu wywiadów i innych czynności, wynikających z istoty dochodzenia”.

Przepis § 3 otrzymuje oznaczenie § 4, a jako § 3 wprowadza się przepis następujący:

„§ 3. W sprawach nieletnich do dochodzenia mają zastosowanie przepisy art. 596”.

19) W art. 246 wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 1 zamiast wyrazów: „to umarza dochodzenie” umieszcza się wyrazy: „to odmawia ścigania lub umarza dochodzenie”;

b) § 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 2. O odmowie ścigania lub umorzeniu dochodzenia zawiadamia się pokrzywdzonego oraz osobę, którą sąd przesłuchał jako podejrzaną lub co do której wydano nakaz aresztowania”.

c) dodaje się § 3 w brzmieniu następującem:

„§ 3. Na postanowienia powyższe służy zażalenie”.

20) W art. 248 skreśla się przepisy §§ 3 i 4.

21) Po art. 248 wprowadza się art. 248¹ w brzmieniu następującem:

„Art. 248¹. § 1. W razie umorzenia dochodzenia sąd grodzki lub, na wniosek prokuratora, sąd okręgowy, stosownie do właściwości, na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu podejrzanego lub jego obrońcy, wyda w wypadkach, prawem przewidzianych, postanowienie co do zastosowania względem podejrzanego środków wychowawczych lub zabezpieczających.

§ 2. Na postanowienia, przewidziane w § 1, służy zażalenie”.

22) Art. 252 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 252. W wypadkach niecierpiących zwłoki, sędzia śledczy lub sąd grodzki dokonywa czynności, wskazanych w art. 251, także z urzędu”.

23) W art. 259 § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Zadaniem śledztwa jest:

- a) wykrycie sprawców przestępstwa,
- b) wszechstronne wyjaśnienie okoliczności celem ustalenia, czy należy przeprowadzić rozprawę główną, czy też umorzyć postępowanie sądowe,
- c) ustalenie okoliczności, wskazanych w art. 243 § 2 pod lit. b),
- d) utrwalenie dla sądu wyrokującego dowodów, które inaczej mogłyby zaginąć”.

24) Art. 260 otrzymuje brzmienie następujące: „Art. 260. Śledztwo jest konieczne w sprawach o zbrodnie, należących do właściwości sądów przysięgłych”.

25) W art. 261 lit. b) dodaje się po wyrazie: „oskarżonego” wyrazy: „w sprawach z oskarżenia publicznego”, oraz dodaje się pkt. „c” w brzmieniu następującem:

„c) na zarządzenie sądu (art. 290 i 448¹ § 3)”.

26) W art. 266 przepisy §§ 2 i 3 przestawia się jeden na miejsce drugiego.

27) W art. 267 brzmienie dotychczasowe otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Jeżeli w toku śledztwa ujawni się udział w przestępstwie osoby, nie objętej wnioskiem prokuratora, sędzia śledczy prowadzi śledztwo i przeciw tej osobie, o czym zawiadamia prokuratora”.

28) Art. 272 otrzymuje brzmienie następujące: „Art. 272. § 1. Sędzia śledczy umarza śledztwo, jeżeli prokurator tego zażąda lub na to się zgadza.

§ 2. O umorzeniu śledztwa sędzia śledczy zawiadamia oskarżonego i pokrzywdzonego.

§ 3. Na postanowienie o umorzeniu pokrzywdzonemu służy zażalenie”.

29) Art. 273 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 273. § 1. Umarzając śledztwo, sędzia śledczy wydaje postanowienie co do dowodów rzeczowych.

§ 2. W wypadkach, prawem przewidzianych, sędzia śledczy przesyła sprawę do sądu okręgowego celem powzięcia na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu oskarżonego lub jego obrońcy, postanowienia co do zastosowania względem oskarżonego środków wychowawczych lub zabezpieczających.

§ 3. Na postanowienia powyższe służy zażalenie”.

30) Art. 278 skreśla się.

31) Art. 283 skreśla się.

32) W art. 284 § 2 skreśla się wyrazy: „posiłkowego i”.

33) W art. 285 wyraz: „podpisanego” zastępuje się wyrazem: „sporządzonego”.

34) Art. 291 otrzymuje brzmienie następujące: „Art. 291. Niezwłocznie po uprawomocnieniu się aktu oskarżenia prezes sądu:

a) wyznacza termin rozprawy głównej i zarządza wysłanie wezwań z uwzględnieniem czasu, potrzebnego stronom na przygotowanie się do obrony,

b) zawiadamia powoda cywilnego o wpłynięciu aktu oskarżenia.”

35) Art. 295 podlega zmianom następującym:

a) w § 1 wyrazy: „strony mają” zastępuje się wyrazami: „oskarżony ma”;

b) przepis § 2 otrzymuje oznaczenie § 3;

c) jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Dla powoda cywilnego termin dwutygodniowy liczy się od daty otrzymania przezeń zawiadomienia o wpłynięciu do sądu aktu oskarżenia”.

36) W art. 327 skreśla się wyrazy: „posiłkowego lub”.

37) W art. 330 § 3 skreśla się wyrazy: „lub posiłkowy”.

38) Art. 330¹ otrzymuje brzmienie następujące:
„Art. 330¹. § 1. Sąd uwzględni zgłoszony na rozprawie wniosek o przesłuchanie świadków i biegłych oraz o przeprowadzenie innych dowodów wtedy tylko, jeżeli okoliczności, na których stwierdzenie dowód wskazano, mogą mieć wpływ na treść wyroku.

§ 2. Sąd może odrzucić na rozprawie niezgłoszony w terminie, przewidzianym w art. 295, wniosek o przesłuchanie świadków i biegłych oraz o przeprowadzenie innych dowodów:

- a) jeżeli dowód dotyczy jedynie okoliczności, mogących mieć wpływ na treść orzeczenia o karze lub o środkach zabezpieczających;
- b) jeżeli dowód, który dotyczy okoliczności, mogących mieć wpływ na treść orzeczenia o winie, znany był stronie tak wcześniej, że mogła go zgłosić w terminie”.

39) W art. 353 skreśla się wyraz: „posiłkowy”.

40) W art. 357 pierwsze zdanie otrzymuje brzmienie: „Narada i głosowanie sędziów są tajne”.

41) W art. 359 przepis § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 1. Narada i głosowanie odbywają się z osobna co do winy oraz co do kary i środków zabezpieczających”.

42) W art. 362 brzmienie dotychczasowe otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Jeżeli na podstawie okoliczności, które wyszły na jaw w toku rozprawy, sąd stwierdzi możliwość zakwalifikowania czynu, zarzucanego oskarżonemu, pod surowszy przepis karny, to wznawia przewód sądowy i uprzedza o tem strony”.

43) W art. 368 po wyrazach: „orzeczenie co do” dodaje się wyrazy: „środków wychowawczych lub zabezpieczających” i stawia się po nich przecinek.

44) W art. 371 wyrazy: „nie wyłączając sądu” zastępuje się wyrazami: „z wyjątkiem sądu”.

45) W art. 377 przepis § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Uzasadnienie wyroku skazującego powinno nadto zawierać przytoczenie okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary i stosowaniu środków wychowawczych lub zabezpieczających”.

46) Przepisy o wyroku zaocznym (art. 379 — 384) otrzymują oznaczenie „Rozdział IX”, a jako nowe rozdziały VII i VIII wprowadza się przepisy następujące:

„R o z d z i a ł VII.

Postępowanie przed sądem jednoosobowym.

Art. 378¹. § 1. Sprawy o występki i wykroczenia sąd okręgowy rozpoznaje w składzie jednego sędziego.

§ 2. Przepis powyższy nie ma zastosowania w sprawach, rozpoznawanych przez sąd przysięgłych.

Art. 378². W postępowaniu przed sądem jednoosobowym sędzia ma prawa i obowiązki przewodniczącego oraz składu sądu; w szczególności należy do niego powzięcie wszystkich postanowień poza rozprawą główną, do których powołany jest sąd okręgowy, o ile rozdział niniejszy nie zawiera postanowień odmiennych.

Art. 378³. § 1. Jeżeli w toku czynności przygotowawczych do rozprawy głównej sędzia z własnej inicjatywy lub na wniosek prokuratora uzna, że postępowanie przed sądem jednoosobowym jest bądź niedopuszczalne, bądź niewskazane z uwagi na zawile okoliczności sprawy, to wnosi sprawę na posiedzenie niejawnie sądu okręgowego w składzie trzech sędziów.

§ 2. Jeżeli okoliczności, wskazane w § 1, wyjdą na jaw w toku rozprawy głównej, to sędzia odracza rozprawę i sam przekazuje sprawę pod rozpoznanie sądu koleżeńskiego.

Art. 378⁴. W wypadkach, przewidzianych w art. 288 i 289, postanowienie wydaje sąd okręgowy w składzie trzech sędziów.

Art. 378⁵. Zażalenia na postanowienia, wydane przez sędziego poza rozprawą, rozpoznaje sąd okręgowy w składzie trzech sędziów.

Art. 378⁶. Poza wyjątkami, wymienionymi w poprzednich artykułach, do postępowania przed sądem jednoosobowym mają odpowiednie zastosowanie przepisy ogólne, dotyczące postępowania przed sądem okręgowym, wyrokującym w pierwszej instancji.

R o z d z i a ł VIII.

Stosowanie środków wychowawczych i zabezpieczających.

Art. 378⁷. O zastosowaniu środków zabezpieczających orzeka sąd właściwy do rozpoznania danej sprawy, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w art. 611 i 612.

Art. 378⁸. § 1. Orzeczenia co do:

- a) skazania nieletniego na umieszczenie w zakładzie poprawczym;
- b) zastosowania środków wychowawczych zamiast umieszczenia nieletniego w zakładzie poprawczym;
- c) wymierzenia kary nieletniemu, przeciw któremu wszczęto postępowanie karne po ukończonym 17 roku życia, w wypadku uznania za niecelowe umieszczenia go w zakładzie poprawczym;
- d) zastosowania środków wychowawczych względem nieletnich, nie ulegających karze;
- e) oddania skazanego pod dozór ochronny na czas warunkowego zawieszenia wykonania kary;
- f) umieszczenia sprawcy w zakładzie leczniczym;

g) umieszczenia przestępcy w domu pracy przymusowej lub w zakładzie dla niepoprawnych;

— sąd zamieszcza w wyroku (art. 363).

§ 2. Orzeczenia co do:

a) zastosowania środków wychowawczych (§ 1 lit. d);

b) umieszczenia niepczytalnego sprawcy w zakładzie leczniczym;

c) umieszczenia w zakładzie leczniczym sprawcy czynu, pozostającego w związku z nadużywaniem napojów wysokowych lub innych środków odurzających, oraz ewentualnego odbycia przezeń wymierzonej kary;

d) oznaczenia osoby lub instytucji, której sąd powierza wykonanie dozoru ochronnego;

— sąd zamieszcza w postanowieniu, jeżeli nie uczyniono tego w wyroku.

§ 3. W wypadkach, przewidzianych w § 2 pod lit. b) i c), sąd stosuje przepisy art. 248¹ § 1 i 273 § 2.

Art. 378°. Orzeczenia co do:

a) wykonania zawieszony kary;

b) ewentualnego wykonania kary po zwolnieniu przestępcy z zakładu leczniczego;

c) zwolnienia z zakładu leczniczego, z domu pracy przymusowej i z zakładu dla niepoprawnych;

d) zastosowania środków zabezpieczających w wypadku umorzenia sprawy;

e) umieszczenia nieletniego w więzieniu zamiast w zakładzie poprawczym,

— wydaje sąd pierwszej instancji w postaci postanowienia.

Art. 378°. Przed wydaniem postanowienia o zwolnieniu skazanego z zakładu leczniczego, z domu pracy przymusowej i z zakładu dla niepoprawnych sąd zbiera wiadomości od zarządów wymienionych zakładów zabezpieczających co do stanu zdrowia i zachowania się skazanego.

Art. 378^u. § 1. W wypadkach, przewidzianych w ustawie, sąd pierwszej instancji, który orzekł umieszczenie nieletniego w zakładzie poprawczym, może na wniosek tego zakładu lub z własnej inicjatywy, po zebraniu wiadomości z zakładu, wydać na posiedzeniu niejawnym postanowienie co do warunkowego zwolnienia wychowanka i oddania go pod dozór wyznaczonego w tym celu kuratora.

§ 2. Również na posiedzeniu niejawnym sąd postanawia odwołanie zwolnienia w wypadkach, prawem przewidzianych.

Art. 378°. Na postanowienia, wymienione w art. 378° § 2, 378° i 378^u służy zażalenie.

47) W art. 384 skreśla się wyrazy: „lub posiłkowego”.

48) W art. 441 wyrazy: „i 293 — 384” zastępuje się wyrazami: „i 293 — 312 oraz 314 — 384”.

49) W art. 444 § 2 po liczbie: „295” skreśla się: „§ 1”.

50) W art. 445 § 1 wyraz: „posiłkowego” zastępuje się wyrazami: „pokrzywdzonego, mającego prawa strony (art. 65)”.

51) Po art. 446 wprowadza się art. 446^t w brzmieniu następującem:

„Art. 446^t. § 1. Przepis art. 330 § 3 ma zastosowanie i do pokrzywdzonego, jako strony.

§ 2. Pokrzywdzony, jako strona (art. 65), ma prawo głosu po oskarżycielu publicznym.”

52) Po art. 448 wprowadza się art. 448^t w brzmieniu następującem:

„Art. 448^t. § 1. Zażalenie na postanowienie prokuratora co do odmowy ścigania lub umorzenia dochodzenia (art. 246 § 3) wnosi się do tegoż prokuratora, rozstrzyga je zaś prokurator apelacyjny.

§ 2. Od odmownego postanowienia prokuratora apelacyjnego służy zażalenie do sądu apelacyjnego.

§ 3. W razie uchylenia postanowienia prokuratora, sąd apelacyjny bądź zwraca akta prokuratorowi dla sporządzenia aktu oskarżenia, bądź nakazuje uzupełnienie dochodzenia lub przeprowadzenie śledztwa.

§ 4. W razie sporządzenia przez prokuratora aktu oskarżenia zgodnie z postanowieniem sądu apelacyjnego, przepisów art. 286 — 290 nie stosuje się.”

53) W art. 449 skreśla się wyrazy: „prócz wskazanych w art. 448”.

54) W art. 455 dodaje się drugie zdanie: „Mają tu odpowiednie zastosowanie przepisy art. 378° i 378^u.”

55) W art. 456 wyrazy: „art. 448 — 455” zastępuje się wyrazami: „art. 448 i 449 — 455”.

56) W art. 463 przepis § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. W sprawach o przestępstwa, należące do właściwości sądów grodzkich a ścigane w trybie oskarżenia publicznego, pokrzywdzony, który brał udział w sprawie w charakterze strony, może założyć apelację tylko co do orzeczenia o winie.”

57) W art. 464 w przepisach §§ 1 i 2 wyrazy: „lub posiłkowego” zastępuje się wyrazami: „lub pokrzywdzonego, mającego prawa strony”.

58) Po art. 474 wprowadza się art. 474^t w brzmieniu następującem:

„Art. 474^t. § 1. W sprawach, rozpoznawanych przez sąd okręgowy w składzie jednoosobowym, sąd apelacyjny orzeka również jednoosobowo, jeżeli w zaskarżonym wyroku wymierzono, jako karę zasadniczą, pozbawienie wolności do lat 2 lub grzywnę, albo obie te kary łącznie, lub jeśli wymierzono wyższą karę pozbawienia wolności jedynie ze względu na powrót do przestępstwa.

§ 2. Przepisy art. 378° i 378^u mają odpowiednie zastosowanie i w postępowaniu apelacyjnym.”

59) W art. 477 w § 4 wyrazy: „Terminy powyższe” zastępuje się wyrazami: „Przepisy §§ 1—3”.

60) W art. 480 dodaje się § 3 w brzmieniu następującem:

„§ 3. Wyroku sądu odwoławczego nie poczytuje się nigdy za zaoczny.”

61) W art. 484 dodaje się pkt. „c” w brzmieniu następującem:

„c) zaliczyć oskarżonemu na poczet kary okresu tymczasowego zaareztowania od daty wy-

roku skazującego pierwszej instancji, jeśli wyrok ten sąd zatwierdził w całości."

62) W art. 487 wyraz: „ma” zastępuje się wyrazem: „mają”, po liczbie zaś: „446” dodaje się wyrazy: „oraz art. 378² i 378³”.

63) W art. 489 w § 1 wyrazy: „podpisana przez osobę, posiadającą kwalifikację obrońcy w rozumieniu art. 86” zastępuje się wyrazami: „sporządzona przez adwokata”.

64) W art. 490 brzmienie dotychczasowe otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Termin powyższy jest zawity.”

65) W art. 492 przepis § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Wniosek o przyznanie prawa ubogich powinien być złożony w terminie zawitym trzydniowym od daty otrzymania odpisu orzeczenia z uzasadnieniem.”

66) Po art. 494 wprowadza się art. 494¹ w brzmieniu następującem:

„Art. 494¹. Od wyroków, wydanych:

- a) w sprawach karno - administracyjnych,
- b) w sprawach z ustawy karnej skarbowej, jeżeli orzeczona kara nie przekracza kwoty 3.000 zł,
- c) w sprawach o wykroczenia, należące do właściwości sądowej,
- d) w sprawach z oskarżenia prywatnego, z wyjątkiem zniesławienia, popełnionego w druku, podstawą kasacji mogą być tylko zarzuty wymienione w art. 497, 499 i 503.”

67) Art. 497 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 497. Wyrok należy uchylić, jeżeli kasacja słusznie zarzuca:

- a) że sąd wydał wyrok uniewinniający pomimo istnienia w czynie oskarżonego znamion przestępstwa;
- b) że sąd był nienależycie obsadzony lub którykolwiek z jego członków nie był obecny na całej rozprawie;
- c) że rozprawa odbyła się zaocznie w sprawie, w której ustawa wymaga obecności oskarżonego;
- d) że oskarżony nie miał obrońcy w wypadkach, wskazanych w art. 88;
- e) że nie sporządzono protokołu rozprawy;
- f) że wyrok nie zawiera ustalenia czynu, przypisanego oskarżonemu;
- g) że sąd w wypadkach, wskazanych w art. 484 lit. a) i 589 lit. a) zwiększył wymierzoną oskarżonemu karę.”

68) W art. 507 lit. a) wyraz: „oddala” zastępuje się wyrazami: „pozostawia bez rozpoznania”, przed liczbą: „494” wstawia się liczby: „488, 489, 491, 492”, a po liczbie: „494” wstawia się liczbę: „494”.

69) W art. 508:

- a) przepis § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 1. Sąd Najwyższy nie zawiadamia stron o terminie rozprawy, z wyjątkiem władz państwowych.”

b) dodaje się § 4 w brzmieniu następującem:

„§ 4. Na rozprawie kasacyjnej stroną zastępować może tylko adwokat (art. 489 § 1).”

70) W art. 513 w § 1 wyraz: „wyrokowanie” zastępuje się wyrazami: „wydanie orzeczenia”, przepis zaś § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Postanowienie powiększonego składu sądu zapada bądź na rozprawie jawnej, jeżeli poprzednia rozprawa sądu (§ 1) była jawna, bądź na posiedzeniu niejawnym, jeżeli odroczenie orzeczenia zapadło na posiedzeniu niejawnym. Postanowienie to wiąże skład sądu przy wydaniu orzeczenia w danej sprawie.”

71) Art. 520 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 520. Sąd przy ponownym rozpoznawaniu sprawy może zmniejszyć lub zwiększyć karę, orzeczoną w uchylonym wyroku bez względu na to, czy wyrok uchylono na żądanie oskarżyciela czy oskarżonego.”

72) W art. 521 przepis § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Przepisy art. 585 mają tu odpowiednie zastosowanie.”

73) Po art. 533¹ wprowadza się art. 533² i 533³ w brzmieniu następującem:

„Art. 533². § 1. Protokół, określony w art. 532, sporządza się również w wypadku, gdyby ściąganie grzywny (kary pieniężnej) narażało skazanego na ruinę majątkową. Protokół ten przedstawia się prokuratorowi.

§ 2. Po otrzymaniu protokołu o nieściągalności grzywny (art. 532) lub protokołu, wymienionego w § 1, sąd, który wydał wyrok w pierwszej instancji, wydaje na wniosek prokuratora postanowienie co do wykonywania pracy na rachunek grzywny, jeżeli pracy tej nie oznaczono w wyroku.

§ 3. W tym samym trybie sąd wydaje postanowienie co do zastępczej kary pozbawienia wolności, gdyby wykonywanie pracy przez skazanego na rachunek grzywny było niemożliwe lub gdyby skazany uporczywie się wzdragał wykonywać pracę.

§ 4. Na postanowienie, wydane w myśl § 2 i 3, służy zażalenie.

Art. 533³. § 1. O warunkowym zwolnieniu z zakładu poprawczego i wyznaczeniu kuratora oraz o odwołaniu zwolnienia orzeka na posiedzeniu niejawnym sąd pierwszej instancji, który w danej sprawie wyrokował.

§ 2. Na postanowienia w tych przedmiotach służy zażalenie.”

74) W art. 556 skreśla się przepis § 3, przepis zaś § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Sąd przyznaje prawo ubogich na podstawie zaświadczenia władzy publicznej o stanie majątkowym i dochodach danej osoby, jeżeli zaświadczenie to uzna za dostateczny dowód zupełnego ubóstwa tej osoby.”

75) W art. 558 skreśla się w § 2 wyrazy: „lub posiłkowego” i dodaje się § 3 w brzmieniu następującym:

„§ 3. Przepis § 2 ma odpowiednie zastosowanie w sprawach, w których wyłącznym oskarżycielem był pokrzywdzony (art. 65)”.

76) W art. 560 końcowy wyraz: „posiłkowy” zastępuje się wyrazami: „pokrzywdzony, jeżeli był on wyłącznym oskarżycielem (art. 65)”.

77) W art. 561 lit. a) skreśla się wyrazy: „lub posiłkowego”, przepisom pkt. „b” i „c” nadaje się oznaczenie literami: „c” i „d” i wprowadza się nowy pkt. „b” w brzmieniu następującym:

„b) w sprawach z oskarżenia publicznego, w których wyłącznym oskarżycielem był pokrzywdzony, — tenże pokrzywdzony;”.

78) Po art. 562 wprowadza się art. 562¹ w brzmieniu następującym:

„Art. 562¹. W razie oddalenia środka odwoławczego, założonego na niekorzyść oskarżonego, koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa, względnie oskarżyciel prywatny lub pokrzywdzony (art. 65)”.

79) Art. 567 otrzymuje brzmienie następujące:
„Art. 567. § 1. Świadkowie zamieszkali poza siedzibą sądu lub miejscem dokonywania czynności sądowej otrzymują zwrot niezbędnych kosztów przejazdu i strawne, jeżeli odległość ich miejsca zamieszkania lub pobytu od sądu wynosi najmniej dwadzieścia pięć kilometrów.

§ 2. Świadkowie, żyjący z zarobku dziennego, otrzymują nadto wynagrodzenie za utracony wskutek stawieństwa zarobek.

§ 3. Zwrot kosztów przejazdu nie może w żadnym razie przekraczać ceny biletu kolejowego klasy trzeciej za daną odległość w obie strony w pociągu osobowym bez względu na rodzaj środka lokomocji.

§ 4. Jeżeli kilku świadków korzystało z jednego pojazdu na wspólny koszt, należy przyznać każdemu świadkowi część kosztów na niego przypadających.

§ 5. Jeżeli ta sama osoba będzie wezwana w charakterze świadka w kilku sprawach karnych na ten sam dzień, natenczas przyznaje się jej należności z § 1 — 4 tylko raz oraz rozdziela się je równomierne pomiędzy wszystkie te sprawy (art. 557)”.

80) Art. 568 skreśla się.

81) Po art. 569 wprowadza się art. 569¹, 569² i 569³ w brzmieniu następującym:

„Art. 569¹. Wysokość strawnego (art. 567 § 1 i 569 § 3) oraz wynagrodzenia biegłych i tłumaczy za ich pracę lub za stracony czas i zarobek (art. 569 §§ 1 i 2) sąd lub prokurator (art. 254) określa według swego uznania. Wysokość strawnego nie może w żadnym razie przekraczać 10 zł. dziennie.

Art. 569². Funkcjonariusze państwowi w czynnej służbie i osoby wojskowe w czynnej służbie otrzymują koszty podróży i dietyienne według norm, ustanowionych dla podróży służbowych, jeżeli ilości, o których mają zeznawać, pozostają w związku z wykonywaniem ich urzędu lub służby, w innych wypadkach stosuje się do nich zasady ogólne (art. 567, 569, 569¹).

Art. 569³. Jeżeli świadek lub biegły niesłusznie odmawia złożenia zeznań, opinii lub przysięgi, nie ma prawa do żadnych należności”.

82) W art. 570 skreśla się w § 2 końcowe wyrazy: „o czym należy je uprzedzić”.

83) W art. 573 skreśla się przepisy pkt. d) i e).

84) W art. 575 w § 2 zastępuje się wyraz: „posiłkowemu” wyrazami: „pokrzywdzonemu (art. 558 § 3)” oraz dodaje się na końcu wyrazy: „oraz powołowi cywilnemu od oskarżonego”.

85) W art. 579 po wyrazie „dowody” wprowadza się wyrazy: „nieznane przedtem ani stronie, która złożyła wniosek o wznowienie, ani sądowi”.

86) W art. 581 dotychczasowe brzmienie otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Oskarżyciel prywatny, który odstąpił od oskarżenia, nie może żądać wznowienia postępowania”.

87) W art. 582 zastępuje się wyraz: „podpisany” wyrazem: „sporządzony”.

88) W art. 590 po wyrazie: „oskarżyciela” dodaje się wyraz: „publicznego”.

89) Art. 591 skreśla się.

90) Art. 593 otrzymuje brzmienie następujące:
„Art. 593. § 1. Przepis art. 65 nie ma zastosowania w sprawach dla nieletnich.

§ 2. Powództwo cywilne jest niedopuszczalne”.

91) W art. 596 w § 1 dodaje się:

1) w punkcie „a” po wyrazie: „nieletniemu” wyrazy: „a zwłaszcza pobudek i sposobu działania oraz stosunku do pokrzywdzonego”;

2) w punkcie „c”—po wyrazie: „oraz”—wyrazy: „zachowania się po spełnieniu przestępstwa i”.

92) W art. 600 w § 1 skreśla się wyrazy, poczynając od: „może upomnieć” do końca i wprowadza się na ich miejsce wyrazy: „stosuje środki wychowawcze”.

93) Art. 609 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 609. Apelacja i kasacja w sprawach, należących do właściwości sędziego dla nieletnich, nie wstrzymują wykonania wyroku”.

94) W art. 613 brzmienie dotychczasowe otrzymuje oznaczenie § 1, przyczem skreśla się w niem końcowe zdanie, poczynając od słów: „inne zaś sądy”... i wprowadza się na to miejsce wyrazy: „w innych zaś sądach postępowanie odbywa się na ogólnych zasadach z zachowaniem art. 598, 603, 604, 606, 611 i 612”, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Postępowanie przed sądem okręgowym może być wszczęte tylko w tym wypadku, jeśli uprzednio sąd okręgowy na wniosek oskarżyciela na posiedzeniu niejawnem uznał nieletniego za działającego z rozeznaniem”.

95) Po art. 622 wprowadza się art. 622¹ w brzmieniu następującym:

„Art. 622¹. § 1. Sąd okręgowy rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego.

§ 2. Przepisy art. 378² i 378³ mają tu odpowiednie zastosowanie".

96) W art. 635 wyraz: „posiłkowego” zastępuje się wyrazami: „pokrzywdzonego, mającego prawa strony”.

Art. 2. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r., zawierającym przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 314), wprowadza się zmiany następujące:

1) W art. 1 § 1 pkt. 15 dodaje się przed średnikiem wyrazy: „oraz ustawa z dnia 18 sierpnia 1918 r. o odszkodowaniu z powodu aresztu śledczego (Dz. u. p. austr. Nr. 318)”.

2) W art. 1 § 1 pkt. 16 dodaje się przed średnikiem wyrazy: „oraz ustawa z dnia 14 lipca 1904 r. o odszkodowaniu za niewinnie odcierniany areszt śledczy (Dz. u. Rzeszy, str. 321)”.

3) W art. 3 § 1 dodaje się na końcu nowe zdanie w brzmieniu następującem:

„Do tego czasu przepis art. 260 k. p. k. nie ma na tych obszarach zastosowania”.

4) Art. 14 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 14. Aplikanci adwokacy mogą występować przed sądami w charakterze obrońców w granicach uprawnień, zawartych w przepisach szczególnych”.

5) Art. 15 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 15. Obrońcy przy sądach grodzkich, upoważnieni do prowadzenia spraw cudzych na zasadzie dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 205), mają prawo prowadzić sprawy tylko w sądach grodzkich tego okręgu sądu okręgowego, w którym otrzymali odnośne upoważnienie, oraz w tymże sądzie okręgowym, wyrokującym w drugiej instancji”.

6) Art. 16 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 16. Obrońcy sądowi, upoważnieni do prowadzenia spraw cudzych na zasadzie dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 205), mają prawo prowadzić sprawy tylko w sądach grodzkich i okręgowych tego okręgu sądu apelacyjnego, w którym otrzymali odnośne upoważnienie, oraz w tymże sądzie apelacyjnym”.

7) Art. 17 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 17. Obrońcy karni, czynni na obszarze sądów apelacyjnych we Lwowie i Krakowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie, mają prawo prowadzić sprawy karne tylko w sądach położonych na tym obszarze”.

8) Po art. 17 wprowadza się art. 17¹ i 17² w brzmieniu następującem:

„Art. 17¹. Obrońcy, wymienieni w art. 15 — 17, nie mają prawa przedsiębrać czynności, które przepisy postępowania karnego przekazują wyraźnie adwokatom.

Art. 17². Obrońców, wymienionych w art. 15 — 17, można wyznaczać do obrony z urzędu (art. 93 § 1 k. p. k.) w sądach, w których mają prawo prowadzić sprawy”.

9) Art. 18 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 18. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych obrońców, wymienionych w art. 15 — 17, powołany jest sąd dyscyplinarny okręgowy w składzie 3 sędziów okręgowych, w drugiej zaś instancji — sąd dyscyplinarny okręgu apelacyjnego w składzie 3 sędziów apelacyjnych. Szczegółowe przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej, ustroju sądów dyscyplinarnych i postępowaniu wyda Minister Sprawiedliwości”.

10) W art. 20 przepis § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Policja Państwowa dokonywa w toku dochodzenia poszczególnych czynności sądowych, jeżeli prokurator w granicach swoich uprawnień (§ 1) w danej sprawie to zleci, wymieniając te czynności lub określając ich zakres”.

11) Przepisy rozdziału VII (postępowanie uproszczone, art. 22 — 30) skreśla się.

12) Przepisy rozdziału IX (skarga kasacyjna, art. 41) skreśla się.

13) W art. 58, ustęp drugi rzymskie cyfry: „VII, VIII, IX” zastępuje się cyfrą: „VIII”.

Art. 3. W ustawie karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 355) wprowadza się zmiany następujące:

1) Art. 214 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 214. Przepisy kodeksu postępowania karnego o postępowaniu przed sadem jednoosobowym (art. 19¹ oraz art. 378¹, 378², 378³, 378⁴) mają odpowiednie zastosowanie w postępowaniu przed wydziałem karnym skarbowym”.

2) W art. 215 § 2 wyrazy: „postanowień art. 216 — 224 i art. 225” zastępuje się wyrazami: „postanowień art. 216 — 226 i art. 227”; wyrazy: „przepis art. 224 § 1” zastępuje się wyrazami: „przepisy art. 225”; wyrazy: „art. 224 § 2” zastępuje się wyrazami: „art. 226”.

3) W art. 223 § 1 po słowach: „akt oskarżenia” dodaje się: „(art. 221 § 1)”.

Art. 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Sprawiedliwości i innym właściwym ministrom. Ministra Sprawiedliwości upoważnia się do ogłoszenia jednolitego tekstu kodeksu postępowania karnego i przepisów, wprowadzających ten kodeks, z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu, oraz z odpowiednią zmianą numeracji artykułów.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1932 r. i ma zastosowanie również do spraw, wszczętych przed tym terminem, z tem, że:

a) wszystkie przepisy dotychczasowe o oskarżycielu posiłkowym zachowują nadal swoją moc w sprawach, w których pokrzywdzony otrzymał przed dniem 1 września 1932 r. zawiadomienie, przewidziane w art. 70 i 272 kodeksu postępowania karnego;

- b) przepis art. 278 kodeksu postępowania karnego ma nadal zastosowanie w sprawach z prywatnego oskarżenia, jeśli było w nich przeprowadzone śledztwo;
- c) przepis art. 484 lit. c) nie ma zastosowania w sprawach, w których przed dniem 1 września 1932 r. wpłynęła już do sądu pierwszej instancji apelacja;
- d) kasacje, zażalenia i wnioski o wznowienie wniesione do właściwego sądu przed dniem 1 września 1932 r., zgodnie z przepisami dotychczasowymi, rozpoznawane będą według przepisów dotychczasowych;
- e) przepis art. 492 § 2 kodeksu postępowania karnego w nowym brzmieniu nie ma zastosowania do spraw, w których przed dniem 1 września 1932 r. doręczono oskarżonemu odpis wyroku;
- f) przepis art. 520 kodeksu postępowania karnego w dotychczasowym brzmieniu zachowuje nadal swoją moc w sprawach, w których wniesiono już kasacje przed dniem 1 września 1932 r.;
- g) przepis art. 609 kodeksu postępowania karnego w dotychczasowym brzmieniu zachowuje nadal swoją moc w sprawach, w których zapadł już wyrok pierwszej lub drugiej instancji przed dniem 1 września 1932 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister: *Wł. Zawadzki*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Sew. Ludkiewicz

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*